



Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Natalie Daberkowová

Název práce: Globalizace představ reinkarnace a karmy a jejich vliv na myšlení a jednání

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): **Gabriela Fatková**

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem práce je popsat a interpretovat podobu pozápadních představ o reinkarnaci a karmě v Čechách a vliv těchto představ na myšlení a jednání věřících. Na základě vlastního výzkumu a srovnáním jeho výsledků s podobně zacílenými studiemi z Británie, USA a Francie se autorce podařilo cíl uspokojivě naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Vzhledem ke specifičnosti tématu provedla autorka vlastní kvalitativní šetření na relativně velkém vzorku osob. Podařilo se jí velmi dobře postavit výzkum, od formulace cílů a výzkumných otázek, přes volbu metodologie, až po finální interpretaci závěrů. Zdařilá je rovněž interpretace dat, jak s přihlédnutím k dvěma skupinám zastoupeným ve vzorku (buddhisté konkrétní školy X nebuddhisté věřící na reinkarnaci), tak ve vztahu k výsledkům ze zahraničí. Práce neobsahuje přílohy a není ani příliš sdílná v oblasti popisu vzorku respondentů. Proto především tam budou směřovat závěrečné otázky.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev i členění práce je na velmi vysoké úrovni, v průběhu práce je korektně citováno.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celá práce, ale zejména autorčin vlastní výzkum, dalece přesahuje úroveň nutnou pro bakalářskou práci. Autorka prokázala tvůrčí přístup a i nutnou houževnatost. Výzkum postavila na hloubkových rozhovorech se 17 osobami, které věří v karmu a reinkarnaci, nebo o nich alespoň uvažují. Prokázala současně i schopnost zorientovat se v odborné literatuře, a to jak v oblasti výzkumu současných globalizovaných podob východních náboženství, tak v základech samotných náboženských tradic, jež jsou na Západě reinterpretovány.

Práci by pomohlo několik detailů:

- a) Srozumitelně vysvětlit složení vzorku (např. pomocí tabulky). Takto se zdá, že váš vzorek je tvořen samými vysokoškolskými vyučujícími, jelikož jim v citacích poskytujete velký prostor. Já jako čtenář se ale táž: Jaké charakteristiky má všech těch 17 osob (věk, povolání atd.). Také by velmi prospělo do hry zapojit ještě kritérium rodinného ideového zázemí. V práci zmiňujete, že víru v reinkarnaci sdílejí někteří respondenti se svými rodiči, či jim byla rodiči i zprostředkována. A mě by skutečně ze zvědavosti zajímalo, kolik osob ze vzorku se může o tomto tématu např. bavit se svými rodiči. Jak moc důležité je generační předávání či nepředávání těchto idejí.
- b) Srozumitelně vysvětlit pozici autorky. Po celou práci si kladu otázku, jak moc jste do sociálních světů svých respondentů zapojená. (Já kdybych měla pro závěrečnou práci ve svém okolí shromáždit 17 osob věřících v karmu, asi bych selhala).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ *(jedna až tři):*

1) Vysvětlíte prosím blíže tvorbu vzorku. Proč v něm „buddhisté Diamantové cesty“ jsou zastoupeni jen 4 respondenty? Koho reprezentují právě tito buddhisté? Proč právě škola Diamantové cesty? Jak jste sehnala ty ostatní osoby („nebuddhisty“)? A jaká je vaše pozice ve zkoumaném terénu?

2) V mnoha citacích zaznívá vcelku okatě revitalizační étos (očekávání konce, přerodu, příchodu někoho apod.). Jak podstatný podle vás je pro vaše respondenty? A sdílejí/akcentují jej i příslušníci Diamantové cesty?

3) Když vaši respondenti (předpokládám, že „nebuddhisté“) tak často tematizují karmický vztah se svými zvířecími mazlíčky, nevíte, zda podobně uvažují i o ostatních zvířatech, např. těch, která zabíjíme a jíme? Ostatně – jak se vůbec staví k požívání zvířat?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA *(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):*

výborně

Datum: 19.5.2022

Podpis: Mgr. Gabriela Fatková, Ph.D.



Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie